

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Jakuba Camrdy, Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Průchy v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem nábreží Edvarda Beneše 4, Praha 1, za kterou jedná na základě pověření Mgr. Ivana Vosecká, pracovnice odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra, proti odpůrkyni: politická strana **VLASTENECKÁ STRANA**, se sídlem Sokolská 8, Česká Lípa, v řízení o návrhu na pozastavení činnosti politické strany,

t a k t o :

- I. Činnost politické strany **VLASTENECKÁ STRANA se pozastavuje.**
- II. Navrhovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1.] Dne 18. 3. 2013 podala u Nejvyššího správního soudu vláda (dále jen „navrhovatelka“) návrh na pozastavení činnosti politické strany **VLASTENECKÁ STRANA** (dále jen „odpůrkyně“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“). Tento návrh odůvodnila navrhovatelka tím, že odpůrkyně opakovaně nesplnila svoji zákonnou povinnost předložit Poslanecké sněmovně Parlamentu výroční finanční zprávy, a to za roky 2010 a 2011. V tomto směru odkázala na usnesení Poslanecké sněmovny č. 474 z 16. schůze konané dne 5. 5. 2011 ve vztahu k roku 2010 a na usnesení Poslanecké sněmovny č. 1136 z 38. schůze konané dne 3. 5. 2012 ve vztahu k roku 2011. Jelikož odpůrkyně uvedenou zákonnou povinnost nesplnila ani dodatečně, lze mít za to, že její činnost není v souladu s § 4 písm. a) zákona o politických stranách.

[2.] Odpůrkyně se k podstatě návrhu nevyjádřila.

[3.] Při jednání dne 30. 7. 2013 navrhovatelka setrvala na podaném návrhu. Naopak odpůrkyně navrhovala odročení jednání s tím, že během několika „příštích týdnů či měsíců“ učiní kroky vedoucí k nápravě jí vytýkaných pochybení.

[4.] Soud během jednání učinil následující závěry.

[5.] Z obsahu spisu soud konstatuje zejména následující skutečnosti. Odpůrkyně nepředložila výroční finanční zprávu za rok 2010 (shora cit. usnesení Poslanecké sněmovny č. 474), za rok 2011 (cit. usnesení Poslanecké sněmovny č. 1136) a ani za rok 2012 (sdělení Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ze dne 18. 6. 2013, čj. PS 2013/5117). Tento stav byl ověřen sdělením tajemnice Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR ze dne 26. 7. 2013 tak, aby soud vycházel ze stavu aktuálně existujícího k okamžiku jeho rozhodování (§ 96 s. ř. s.).

[6.] Obě procesní strany v úvodu jednání právě uvedené skutečnosti potvrdily. Předseda odpůrkyně nicméně v průběhu jednání své úvodní vyjádření poněkud modifikoval a velmi neurčitě tvrdil, že snad byla předložena výroční finanční zpráva za rok 2010. Soudu však nebyl s to sdělit, kdy se tak stalo, a dokonce ani komu byla tato výroční finanční zpráva doručena (předseda odpůrkyně nejprve uváděl, že tak mělo být učiněno vůči „senátu“, a poté, co ho soud opravil, že se tyto zprávy Senátu nepředkládají, sdělil, že byla předložena „příslušnému úřadu“). Především pak ke svému tvrzení nenabídl žádný důkaz o tom, že tyto zprávy byly vůbec zpracovány, schváleny auditorem a předloženy Poslanecké sněmovně. Dokumenty tomuto odpovídající se dle předsedy odpůrkyně ztratily v souvislosti se stěhováním sídla odpůrkyně. Toto tvrzení odpůrkyně vzal proto soud jako naprosto neurčité, nevěrohodné a neprokázané. Soud má ve shodě s obsahem soudního spisu, s argumentací navrhovatelky a úvodním vyjádřením odpůrkyně za to, že odpůrkyně nepředložila výroční finanční zprávu za roky 2010, 2011 a 2012.

[7.] Odpůrkyně dále během jednání uvedla, že v současné době není schopna výroční finanční zprávy předložit. S ohledem na ztrátu dokumentů má jen povšechnou vědomost o své finanční situaci; její roční příjmy činí cca 300 – 400 tisíc, výdaje zhruba 600 tisíc korun. Veškeré dokumenty potřebné pro vyhotovení výročních finančních zpráv se prý ztratily během krádeže vozidla někdy v lednu či únoru 2012. K prokázání této skutečnosti odpůrkyně nabídla důkaz, a to příslušnými dokumenty Policie ČR a výsledkem řidiče odcizeného vozidla. Tomuto důkaznímu návrhu soud nevyhověl, stejně jako nevyhověl ani souvisejícímu návrhu odpůrkyně na odročení jednání za účelem dalšího dokazování. Tvrzení odpůrkyně se totiž vztahují nikoliv k otázce, *zda byly* splněny zákonné povinnosti odpůrkyně podle § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, ale naopak k otázce, *proč* nebyly tyto povinnosti splněny. Otázka, proč odpůrkyně své povinnosti nesplnila, však není pro toto řízení podstatná. Zákon totiž nečiní důsledky pochybení odpůrkyně závislé na jejím zavinění. Ostatně od okamžiku krádeže automobilu uplynul již přibližně rok a půl a není jasné, proč odpůrkyně negativní dopady této krádeže již dávno nenapravila. Navíc,

pokud by odpůrkyně řádně nechala provést audit své roční účetní závěrky [srov. k tomu její povinnost podle § 18 odst. 1 písm. b) zákona o politických stranách], měl by výsledky auditu včetně podkladových dokumentů k dispozici právě auditor.

[8.] Žádné jiné důkazy navrhovatelka ani odpůrkyně soudu nenabídly.

[9.] Soud vzal proto v úvahu, že podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z § 18 odst. 1 téhož zákona vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až f) tohoto ustanovení. Podle § 14 odst. 1 zákona může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu s § 1 až 5, § 6 odst. 5 a § 17 až 19 nebo se stanovami.

[10.] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti. Návrh podává vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého s. ř. s.

[11.] Na základě výše uvedených skutečností soud dospěl k závěru, že podaný návrh je důvodný. Jak je popsáno výše, odpůrkyně skutečně nesplnila zákonem uložené povinnosti, tedy opakovaně v zákonem stanoveném termínu vůbec nepředložila příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, výroční finanční zprávy, za roky 2010, 2011 a 2012 a neučinila tak ani dodatečně. Odpůrkyně tedy nesplnila zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, přičemž nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany.

[12.] Ze smyslu § 14 odst. 1 zákona o politických stranách je zřejmé, že za situace, kdy politická strana nebo politické hnutí výroční finanční zprávu nepředložily buď vůbec, anebo ji nepředložily se zákonem požadovanými náležitostmi, a kdy se tak stalo opakovaně, takové porušení § 18 odst. 1 zákona opodstatňuje pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí. Soud při svém rozhodování vycházel i z nálezu ze dne 18. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 26/94 (N 62/4 SbNU 113; 296/1995 Sb.), podle kterého strany a hnutí trvale porušující zákon (tedy nikoli které zákon jednorázově porušily, nýbrž toto porušování má charakter perpetuálního chování – viz znění § 4 zákona) nemohou vyvíjet činnost, neboť tímto opakovaným porušováním zákonů se chovají způsobem ohrožujícím demokratické základy státu.

[13.] Odpůrkyně navrhovala, aby soud dnes nerozhodl, a to s ohledem na to, že ona sama činí všechny kroky nezbytné k rekonstrukci dokumentů, podle nichž sestaví výroční finanční zprávy. Soud nemohl ani tomuto návrhu vyhovět. Deklarovanému záměru

odpůrkyně totiž svědčí nikoliv institut odročení jednání nebo dokonce přerušení soudního řízení, ale právě institut pozastavení činnosti politické strany. Důsledkem dnešního rozhodnutí totiž není automatický konec existence odpůrkyně. Právě naopak. Smyslem pozastavení činnosti politické strany je vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu. Podle § 14 odst. 2 zákona o politických stranách totiž mohou strany a hnutí při pozastavení činnosti činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku.

[14.] Trvají-li i nadále skutečnosti, pro které byla činnost strany nebo hnutí pozastavena, podají orgány uvedené v § 15 zákona o politických stranách návrh na rozpuštění strany. Podle § 14 odst. 3 tohoto zákona pokud dojde ve stanovené lhůtě k odstranění stavu, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany nebo hnutí, považuje se činnost strany nebo hnutí za řádně obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem (k tomu blíže viz usnesení NSS ze dne 29. 8. 2007, čj. Obn 1/2006 – 11, č. 1386/2007 Sb. NSS). Je tedy jen na odpůrkyni, zda a kdy svou zákonnou povinnost splní.

[15.] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšné navrhovatelce, která má právo na náhradu nákladů, nevznikly v souvislosti s řízením před Nejvyšším správním soudem náklady nad rámec její běžné činnosti, a proto jí soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

Politická strana **j e o p r á v ě n ě n a** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jejím rozpuštění nebo jiné rozhodnutí týkající se její činnosti není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 odst. 1, 2; § 79 odst. 1, věta druhá, zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 30. července 2013

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu